

Ekonomska aktivnost

Blago usporavanje pada industrijske proizvodnje i prometa u trgovini na malo

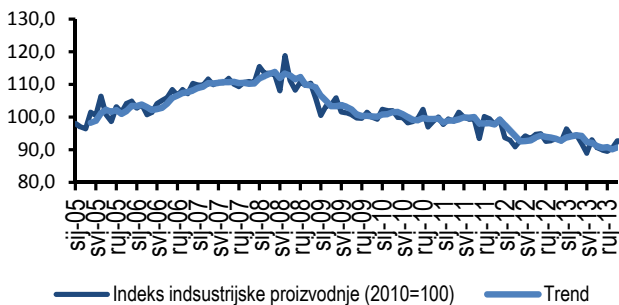
Kalendarski prilagođeni indeks industrijske proizvodnje pao je u studenom 2013. za 0,8% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, što je pozitivna promjena u odnosu na mjesec ranije kada je, prema

podacima DZS-a, industrijska proizvodnja na godišnjoj razini pala za 3,8%. Najveći rast industrijske proizvodnje je zabilježen u kategoriji kapitalnih proizvoda (8,1%) i trajnih proizvoda za široku potrošnju

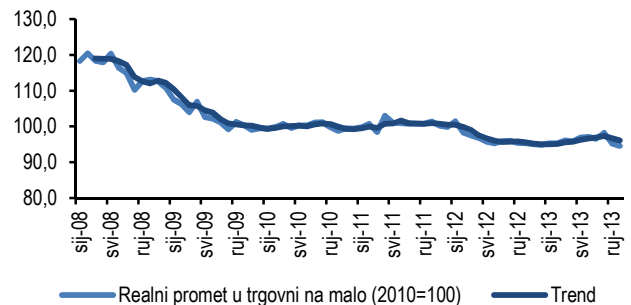
(8,1%). S druge strane, proizvodnja intermedijarnih proizvoda je zabilježila pad od 8,3%, a energije 6,6%, u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Razlog za blagi optimizam daje podatak o smanjenju zaliha gotovih proizvoda u ukupnoj industriji.

Međutim, podaci ukazuju na daljnje smanjenje broja zaposlenih u industriji, za 3,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Desezonirani podaci o prometu u trgovini na malo pokazuju da je realni promet u toj djelatnosti u listopadu 2013. smanjen za 0,4% u odnosu na isti mjesec prošle godine.

Indeks industrijske proizvodnje 2010=100

Realni promet u trgovini na malo 2010=100

Životni standard i raspoloženje potrošača

Godišnji rast realnih plaća ali i rast pesimizma među potrošačima

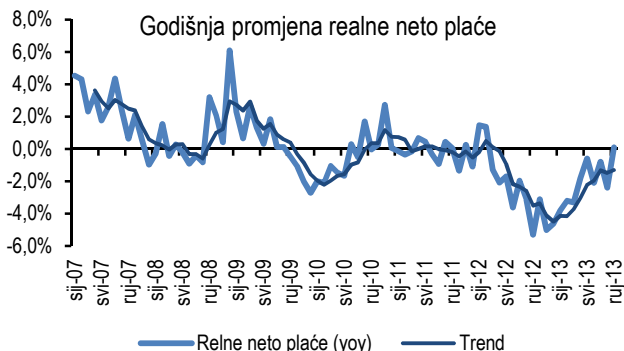
Prosječna realna neto plaća u rujnu 2013. u odnosu na isti mjesec prethodne godine bila je viša za 0,1%. To je prvi pozitivan podatak od početka 2012. Realna je plaća u odnosu na kolovoz 2013. bila realno

niža za 2,1%, no u toj mjesečnoj promjeni dominantan je sezonski učinak. Podaci o kretanju plaća prema djelatnostima pokazuju da je realni porast plaća na godišnjoj razini zabilježen u desetak

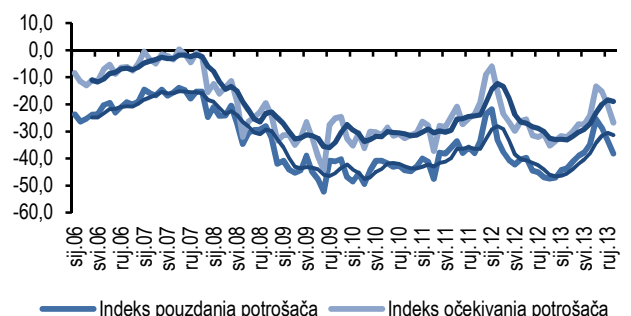
djelatnosti, u čemu prednjače proizvodnja električne opreme te proizvodnja računala, elektroničkih i optičkih proizvoda. Kretanje Indeksa pouzdanja i očekivanja potrošača upućuje na rast pesimizma među građanima (pad vrijednosti indeksa). Najveći porast pesimizma zabilježen je u

odgovorima na pitanja o ukupnoj ekonomskoj situaciji u zemlji u prethodnih i narednih 12 mjeseci. Rast optimizma zabilježen je samo u jednom odgovoru, koji se odnosi na pitanje o očekivanjima vezanim uz kretanje broja nezaposlenih u narednih 12 mjeseci.

Godišnja promjena realne neto plaće

Indeks pouzdanja i očekivanja potrošača

Tržište rada

Oscilacije broja nezaposlenih su sezonskog karaktera. Nema fundamentalnih promjena.

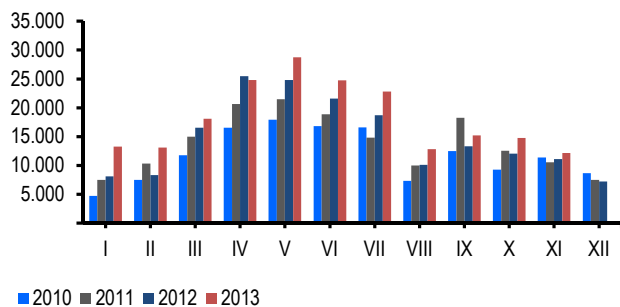
Prema privremenim dnevnim podacima HZZ-a u Hrvatskoj je 31. prosinca 2013. bilo nezaposleno 363 411 osoba. Blagi razlog za optimizam daje podatak da je tijekom studenog 2013. iz

evidencije nezaposlenih izašlo 22 350 osoba, ili 9% više nego u istome mjesecu prošle godine. Međutim, u odnosu na listopad 2013. godine taj je broj bio manji za 3 583 osoba. Ukupno je 12 145

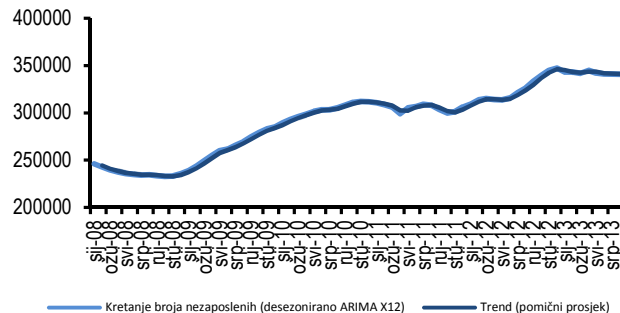
osoba zaposleno na temelju radnoga odnosa (1,8% manje nego u studenom prošle godine) i 6 437 osoba na temelju drugih poslovnih aktivnosti (registriranje trgovačkog društva, obrta, i sl.). Najveći broj osoba se drugi

mjesec za redom zaposlio u prerađivačkoj industriji (20,6% od ukupnog broja novozaposlenih). Slika pokazuje da su oscilacije nezaposlenih uglavnom sezonskog karaktera: desezonirani broj nezaposlenih nalazi se u vrlo blagom padu.

Zaposleni s evidencije

Kretanje broja nezaposlenih osoba (desezonirano)

Inflacija i financijsko tržište

Vrlo blago ubrzanje stope inflacije, nastavak trenda smanjenja kamatnih stopa i blagi pad CDS spreada.

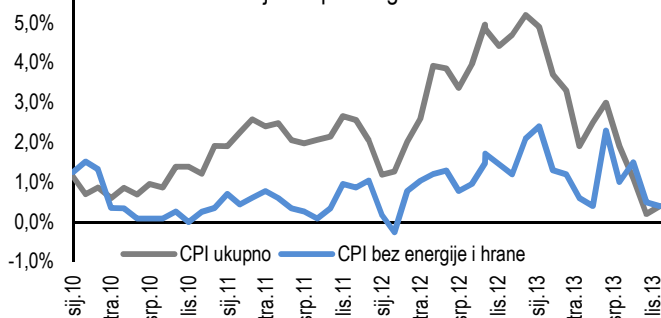
U studenom 2013. došlo je do blagog ubrzanja stope inflacije. Cijene su u odnosu na isti mjesec prethodne godine porasle za 0,4%, nakon 0,2% u listopadu. Bez cijena energije i hrane, inflacija je u

odnosu na studeni 2012. također iznosila niskih 0,4%. Kamatne stope na kratkoročne kunske kredite (s valutnom klauzulom) u listopadu 2013. blago su smanjene, dok su kamatne stope

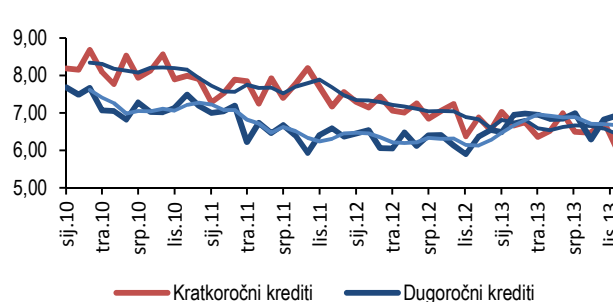
na dugoročne kredite blago porasle. Najveći porast je zabilježen kod kamata na stambene kredite stanovništvu (0,05 postotnih bodova) i dugoročne kredite trgovačkim društvima (0,03 postotna boda). CDS spread za Hrvatsku se

krajem prosinca u odnosu na kraj studenog 2013. godine blago smanjio za 20 bps, ali je i dalje najviši u skupini CESEE. Smanjeni spread signalizira porast apetita za rizikom na međunarodnom tržištu, jer se relativni spread u odnosu na Mađarsku nije bitno promijenio.

Indeks potrošačkih cijena - promjene u odnosu na isti mjesec prošle godine

Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom

CDS Spread

Država	31.10.2013.	30.11.2013.	20.12.2013.
Hrvatska	325	370	350
Češka	60	60	60
Mađarska	275	280	255
Poljska	84	80	80
Rumunjska	325	175	180

Izvor: CEE Macro/Fixed Income Daily, Erste Bank

Vanjska trgovina i svijet

U rujnu 2013. došlo je do rasta izvoza zbog značajnog porasta izvoza energije. U EU je došlo do rasta industrijske proizvodnje i indeksa pouzdanja poduzetnika što ukazuje na izlazak iz recesije.

Ukupan robni izvoz je u rujnu 2013. zabilježio rast od 1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Ako se serija izvoza korigira za izvoz brodova i nafte, rast je iznosio 1,1%. Najznačajniji rast izvoza (iznad 15%) ostvarila je djelatnost opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija,

proizvodnje gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme proizvoda te proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda.

Podaci o kalendarski prilagođenoj industrijskoj proizvodnji u Europskoj uniji pokazuju da je u listopadu 2013. došlo do njezinog porasta u odnosu na isti mjesec prethodne

godine, za 0,8%. To je drugi mjesec za redom da industrijska proizvodnja na razini EU 28 bilježi porast. Među zemljama glavnim trgovačkim partnerima Hrvatske, u Njemačkoj je zabilježen porast industrijske proizvodnje od 1,1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, što je najveći porast od početka godine. U Italiji je

industrijska proizvodnja i dalje u negativnoj zoni, ali je međugodišnji pad značajnije usporen s -2,9% u kolovozu na -0,5% u rujnu. Indeks poslovne klime Eurozone (BCI) pokazuje da je u studenom 2013. prvi put od ožujka 2012. veći broj poduzetnika poslovnu klimu ocjenio pozitivnom nego negativnom, što je dobra najava za izlazak iz recesije.

